

Ústav anglického jazyka a didaktiky

nám. Jana Palacha 2, 116 38 Praha 1

tel. 221619277

Tomáš Gráf, Introduction to ELT Methodology – Learning Languages. Didaktická propedeutika pro studenty angličtiny FF UK se specializací na učitelství AJ. Diplomová práce, Ústav anglického jazyka a didaktiky, FF UK, září 2011
Posudek oponenta

Předložená diplomová práce Tomáš Gráfe z oblasti didaktické propedeutiky se po všech stránkách vymyká běžnému standardu – a to svým obsahem a zaměřením, jazykem a zpracováním, rozsahem a možnostmi využití. Zatímco diplomové práce obvykle řeší dílčí úkoly, zaměřují se na konkrétní problém, jev, Gráfova práce není nic menšího než kompletní popis a zevrubné rozpracování kurzu úvodu do didaktiky pro studenty-učitele, včetně výukových listů (handouts) pro studenty a dokonce i včetně evaluačního dotazníku. Něco takového si může dovolit pouze ten, kdo je v dané oblasti mimořádně dobře orientován a má dostatek znalostí, zkušeností a odvahy na to, aby mohl takový projekt do všech detailů promyslet a zrealizovat. Pozoruhodné je, že nejde o testovací maketu, ale o funkční přípravu „na klíč“, kterou si autor sám vyzkoušel v letním semestru 2011.

Diplomová práce je koncipována jako metodický průvodce po 13 seminářích, z nichž se skládá celý jednosemestrální kurz. Každá ze 13. kapitol je pečlivě strukturována, počínaje vymezením cíle semináře, popisem problematiky, kterou seminář nastoluje, až po návrh interaktivních otázek, které mají za cíl zapojit studenty do výkladu a ověřit jejich porozumění probrané látce. Nechybí ani návrh tématu/témat pro prezentace studentů (někdy i s uvedením konkrétního pramene) a seznam literatury, z níž seminář vychází a která může posloužit případným zájemcům o podrobnější seznámení s problematikou. Souborná bibliografie k práci následující po kapitolách je vskutku impozantní, odhadem zahrnuje na 150 titulů. Příloha obsahuje zmíněnou kompletní sadu 13 výukových listů, „handoutů“, většinou dvoustránkových (někdy i delších), které vedle synopse náplně semináře obsahují i výběr literatury a příležitostně i užitečné doplňkové informace. Druhou součástí přílohy je evaluační dotazník, který autor zadal 19. května 2011. Za ním jsou uvedeny zpracované odpovědi, z nichž vyplývá, že kurz se setkal s velkou odezvou a byl hodnocen mimořádně kladně. Celkový rozsah práce odpovídá šířce jejího záběru, odhadem tak o polovinu přesahuje délku běžné diplomové práce.

Předkládanou diplomovou práci nelze v žádném případě posuzovat jako studentský projekt. Jde o špičkový profesionální materiál, který by nemohl vzniknout během jednoho či dvou let na základě studia nebo dotazníkového projektu, nýbrž představuje syntézu mnohaleté praxe a zkušeností a cíleného profesionálního zájmu odborníka. Vzhledem k tomu, že kurz je úvodem do celého oboru, je zřejmé, že vyžaduje komplexní znalosti a obeznámenost se všemi jeho klíčovými tématy, historií a souvislostmi, které umožňují to nejdůležitější (a nejobtížnější) na přípravě semináře: vhodný výběr témat a jejich řazení a adekvátní zpracování látky pro potřeby studentů. Oponenta, který není specialista didaktik, to staví do obtížné situace, protože těžko může posuzovat, do jaké míry autor uspěl, a polemizovat s výběrem a hodnocením předkládaných koncepcí. Nicméně sled témat a zaměření seminářů – úvod do oboru, teorie učení, osvojování mateřského a cílového jazyka, osobnostní faktory/proměnné u studenta, fyziologické a anatomické základy učení, učební metody, interference, jazyková kompetence, komunikativní a osvojovací strategie, charakteristiky

dobrého studenta a učitele – se mi jeví jako adekvátní a dobře volené. Dovedl bych si představit i další témata, více prakticky zaměřená, jako je typologie jazykových učebnic, výběr vhodné učebnice a práce s ní, didaktické minimum pro učitele začátečníka atd.

Z předchozího popis vyplývá, že práce je do té míry dílem autora vyzrálého a zkušeného, který strávil mnoho času jejím promyšlením a postupným cizelováním, že pro hledání chyb a nedostatků neposkytuje příliš prostoru. Navíc autor je jazykově mimořádně disponován, takže úroveň angličtiny je „native-like“, má zkušenosti editorské a publikační atd., což se vše do textu promítá. Proto jen pár drobností: zdá se mi, že anglický a český název práce spolu korespondují pouze rámcově; Chapter 9 – v kapitole mohla být zmíněna i stať L. Duškové „On sources of errors in foreign language learning“, IRAL 1969; str. 62 – poznámka pod čarou – bylo by dobré pro čtenáře dešifrovat zkratku FSI ; k seznamu literatury, Bibliography, str. 87-9 – bývá zvykem uvádět nejen nakladatele, ale i místo vydání; handout Seminar 1 – na začátku citování (s vrocením) tři autoři, Bauer, Chomsky a Halliday, bibliografický údaj k Bauerovi je sice uveden v Bibliografii práce, ale měl by být i v handoutu, r. 1928 u Chomského je rokem narození (?), bibliografický údaj za citací je neúplný; u Hallidaye bibliografický údaj zcela chybí a vrocení je opět datem narození (logicky bychom pak mohli očekávat, že Bauerovi jsou 4 roky); handout Seminar 2 - „the importance of learning on the development of the mind“ – the importance ... for; v časovém zařazení Sokrata a Seneky bych očekával číslici (nikoli fifth century, first century).

Závěr: Práce Tomáš Gráfe vysoce překračuje nároky na diplomovou práci. Doporučuji ji proto bez výhrady k obhajobě a zároveň se přimlouvám, aby po úpravách vyžadovaných nařízením děkana byla rozhodně předložena jako práce rigorózní. Navrhovaná známka: „výborná“.

V Praze dne 1.9. 2011

prof. PhDr. Aleš Klégr